

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/234/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111229629
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3111229629.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Údernícka 5, IČO 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Bratislava, Údernícka 5, IČO 36 613 843, proti odporcovi Y. F., bytom Y. K., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, IČO 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, o zaplatenie 544,54 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 30. júna 2012, č. k. 12C/95/2012 - 45, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka **m e n í** tak, že navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia prvostupňového a odvolacieho konania spolu vo výške 137,03 Eur, JUDr. Ambrózovi Motykovi, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým, v záhlaví identifikovaným uznesením zastavil konanie podľa § 96 ods. 1, 2, 3 O.s.p. v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, s odôvodnením, že konanie bolo zastavené. O vrátení súdneho poplatku 25,87 Eur za návrh súd rozhodol podľa ust. § 11 ods. 3, 4, 6 zák. č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch, v znení neskorších predpisov, s tým, že zaplatený súdny poplatok sa vráti, ak sa konanie zastavilo, krátený o 1%, najmenej však o 6,63 Eur, cestou daňového úradu, príslušného podľa sídla poplatníka.

Proti tomuto uzneseniu, jeho výrokovej časti, ktorou okresný súd nepriznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, podal zástupca vedľajšieho účastníka včas odvolanie. Žiadal uznesenie okresného súdu zmeniť a priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania a súčasne náhradu trov odvolacieho konania spolu vo výške 137,03 Eur. Predovšetkým namietal, že okresný súd v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vec nesprávne právne posúdil, keď použil ust. § 146, ods. 1, písm. c/ O.s.p. a nepostupoval podľa ust. § 146, ods. 2, veta 1 O.s.p., pretože z procesného hľadiska jednoznačne zastavenie konania zapríčinil navrhovateľ. Uplatnil tak dôvod odvolania v zmysle ust. § 205, ods. 2, písm. f/ O.s.p. Vo svojom rozsiahlom odvolaní uviedol, že žalobca po tom, čo mu je doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, prípadne po tom, čo vstup vedľajšieho účastníka do konania zistí iným spôsobom, plošne berie žaloby späť. Ukazuje sa, že samotný vstup do konania Združenia ako vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa je dostatočne účinným prostriedkom zabrániť dodávateľom porušovať spotrebiteľské práva. Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého "Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali adekvátne a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov". Súd by mal vychádzať z citovaného článku a podporiť tento prostriedok účinnej ochrany spotrebiteľov v súdnych konaniach tým, že Združeniu prizná náhradu trov konania, v opačnom prípade by činnosť nemajetného združenia mohla byť paralyzovaná.

Naviac žalobca, ktorý porušuje spotrebiteľské práva by v prípade nepriznania trov vedľajšieho účastníka mohol naďalej vykonávať svoju doterajšiu prax bez akejkolvek ujmy, napr. v povinnosti nahradiť trovy konania vedľajšieho účastníka. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby aj účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním (porovnaj uznesenie KS Prešov z 30.04.2012, sp. zn. 7Co/31/2012). Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v rozpore s ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ: "Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov". Podľa čl. 38 Charty základných práv EÚ: "Politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa". Podľa čl. 47 Charty základných práv EÚ: "Každý, koho práva a slobody zaručené právom únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinných prostriedok nápravy pred súdom. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa nechať sa zastupovať. Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti. O dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 01.01.2012 doplnené zákonom č. 332/2011 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.... V zmysle citovanej novely § 137 O.s.p. znie: "Trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát". Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 332/2011 Z.z. "Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou .... (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní". Novelizovaná právna úprava zohľadňuje aj rozsudok Súdneho dvora EÚ (druhá komora) z 22. decembra 2010 vo veci DEB proti Spolková republika Nemecko C-279/09. Podľa citovaného rozsudku SD EÚ "Zásada účinnej súdneho ochrany, ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom". Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy. Podľa citovaného článku: "Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania (R 49/1993). Pre prípad, že sa odvolací súd nestotožní s právnou argumentáciou vedľajšieho účastníka, navrhol v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ (Doktrína CILFIT C-283/81) podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. prerušiť toto konanie a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach: 1. Či pod právom na súdnu ochranu podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a pod názvom na zabezpečenie hospodárskych záujmov spotrebiteľov a pod podporou Združení na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa rozumie aj právo na náhradu trov súdneho konania. 2. a) Či sa má čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv EÚ vykladať tak, že Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov patrí náhrada trov konania ako vedľajšiemu účastníkovi na strane spotrebiteľa za úspešné vedenie súdneho sporu, ak zmyslom a cieľom ochrany spotrebiteľa bolo zbaviť spotrebiteľa záväzku z neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa č. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo záväzku po použití nekalej obchodnej praktiky podľa Smernice EP a Rady 2005/29/ES z 11.05.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu; b) Ak je odpoveď na otázku podľa predchádzajúceho odseku taká, že Združeniu patrí náhrada

trov v súdnom konaní, či možno toto právo nepriznať len z dôvodu, že sa z dôvodu hospodárnosti konania argumentovalo a následnej aj rozhodlo na základe inštitútu premlčania, alebo sa rozhodlo o späťvzati žaloby žalobcom po námietke premlčania vznesenej v konaní Združením. 3. Či je porušené základné právo spotrebiteľa a Združenia na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv EÚ a čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, ak súd neprizná právo na náhradu trov konania spotrebiteľovi alebo Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov napriek ich úspechu v súdnom konaní a nevyporiada sa s odlišnými súdnymi rozhodnutiami v obdobných veciach, ktoré boli súdu predložené a ktoré sú zjavne odlišne právne odôvodnené. 4. Či právna úprava podľa § 142 až § 151 slovenského O.s.p. odporuje právu EÚ, ak neumožňuje Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov priznať plnú náhradu trov konania, napriek dosiahnutému úspechu v konaní, keď na druhej strane dodávateľovi náhradu trov konania priznať umožňuje. 5. Či čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ a články 38 a 47 Charty základných práv EÚ treba vykladať tak, že bránia takej aplikácii vnútroštátneho procesného práva, ktorá označuje právne zastúpenie Združenia na ochranu záujmov spotrebiteľov za neúčelné napriek tomu, že po vstupe Združenia do konania dodávateľ zbral žalobu späť.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka žiadal uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdiť. Zastával názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal na to, že samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Uviedol, že samotné združenie je vytvorené za účelom ochrany spotrebiteľa, čo však samo osebe neznamena, že nemá nárok na zastúpenie advokátom, musí ísť však o účelné náklady. Poukázal na ust. § 142, ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sa priznáva náhrada trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva, v tomto prípade však zo strany advokátov zastupujúcich združenie ide o formulárové úkony, keďže sú rovnaké a podávajú sa hromadne. Keďže tieto podania sú opakujúce v rôznych konaniach, kde rovnako vznášajú námietky premlčania a uplatňujú za tieto úkony trovy, nemôže ísť o trovy účelné.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné a preto je potrebné uznesenie okresného súdu v napadnutej časti zmeniť podľa ust. § 220 O.s.p. O odvolaní vedľajšieho účastníka rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p.

Z ust. § 93 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi, alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je, alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi, alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie, ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené zákonom 384/2008 Z. z. (s účinnosťou od 15.10.2008) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z cit. ustanovení teda vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má oprávnenie vystupovať v predmetnom konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane žalovaného mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Keďže ust. § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodit' len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie

splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme má i právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

V prejednávanej veci je predmetom konania pohľadávka navrhovateľa voči odporcovi vo výške 544,54 Eur s príslušenstvom, ktorú uplatňuje zo spotrebiteľskej zmluvy. Návrh na začatie konania podal 25.11.2011.

Advokát JUDr. Ambróz Motyka podaním zo dňa 20.01.2012, doručeným okresnému súdu oznámil, že jeho prostredníctvom vstupuje do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. vedľajší účastník na strane odporcu - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov. Žiadal doručiť návrh na začatie konania a jeho prílohy a súčasne navrhol priznať náhradu konania.

Okresný súd doručil zástupcovi vedľajšieho účastníka návrh na začatie konania.

Zástupca vedľajšieho účastníka po doručení návrhu podaním z 14.02.2012, doručeným okresnému súdu 17.02.2012, vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku a vyčíslil náhradu trov konania.

Navrhovateľ podaním z 25.05.2012, doručeným okresnému súdu 31.05.2012, vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť.

Vzhľadom na uvedené skutkové zistenia, odvolací súd rozdielne s názorom okresného súdu, dospel k záveru, že o náhrade trov konania je potrebné rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 prvej vety O.s.p., keďže zastavenie konania zaviniel navrhovateľ a je preto zodpovedný za náhradu trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Pre prípad, že niektorý z účastníkov procesne zaviniel zastavenie konania, neprichádza do úvahy aplikácia ust. § 146, ods. 1, písm. c/ O.s.p., ako to nesprávne ustálil okresný súd.

Vychádzajúc z Článku 37 odseku 2 ústavného zákona 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania, ako aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. § 25 O.s.p., aj za situácie, že účastník (aj vedľajší účastník vzhľadom na jeho identické procesné práva a povinnosti ako účastníka konania), má zaručené právnym poriadkom možnosť právnej pomoci.

Vedľajší účastník využil svoje základné právo na právne zastúpenie v tomto konaní, preto je potrebné posúdiť účelnosť poskytnutej právnej služby advokátom a výšku odmeny podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z..

Za účelné v prejednávanej veci je potrebné považovať tri úkony právnej služby, za ktoré vedľajší účastník žiada odmenu, pretože boli uskutočnené efektívne, v prospech odporcu - spotrebiteľa. Zástupca vedľajšieho účastníka vykonal dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie vo veci samej zo dňa 14.02.2012, za ktoré mu patrí tarifná odmena z tarifnej hodnoty 544,54 Eur, t. j. 36,52 Eur, /§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhl. č. 655/2004 Z.z./, ďalej mu patrí odmena v polovici z rovnakej tarifnej hodnoty za podané odvolanie t.j. 18,26 Eur, /§ 14 ods. 3 písm. b) cit. vyhl./, k tomu 3x 7,63 eur režijný paušál (§ 16 ods. 3) a 20% DPH (§ 18 ods. 3) t.j. spolu 137,03 Eur náhrada trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.